

Cesta

10
2009

KŘEŠŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 7 Kč

Modlitba	3
První izraelští králové	4
Podobenství.....	6
Poznáváme Bibli.....	7
Na toulkách s Kuldou II.....	8
Zahrajte si.....	11
Rýma	12
Soutěž o tři knihy	13
Putujeme s Biblí.....	14
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.

Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz

Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.

Ilustrace: J. Oleš, J. Wienerová, O. Sekora, H. Rokytová a archiv časopisu Cesta

Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Pane Bože,
děkujeme ti za naši paní učitelku.
Je moc hodná a pořád pro nás vymýšlí
spoustu zajímavých programů a akcí.
Díky paní učitelce se na vyučování vždycky těšíme.
Prosíme tě, aby všechny děti na světě
mohly chodit do školy,
měly dobré učitelky a učitele
a mohly se naučit tolik zajímavých věcí jako my.
Amen.

4. Pomazání a volba Saula za krále

Samuel zestárl, a proto se rozhodl, že ustanoví Izraeli za soudce své dva syny. Ti však byli lakomí, brali úplatky a překrucovali právo, jak se jim to právě hodilo.

Proto přišli izraelští starší za Samuelem a řekli mu: „Ty už jsi starý a tví synové nejsou spravedliví. Všechny národy kolem nás mají své krále. Dosad i nám krále, aby nás vedl a soudil.“

Samuelovi se to nelíbilo. Podle něj Izraelci krále nepotřebovali, protože nad nimi kraluje Hospodin. Když se však k němu modlil, Bůh mu překvapivě řekl: „Jen je poslechni. Sice mě tím zavrhnou, když však chtějí krále, ať jej mají. Upozorni je ale také na to, co všechno po nich král bude chtít.“

Samuel poslechl. Varoval Izraelce, že král bude povolávat jejich syny do válek, z jejich dcer si učiní služebné, bude po nich chtít práci, daně, nejlepší pole jim vezme pro své služebníky. „Počkejte, přijde den, kdy budete litovat, že máte krále!“ Lidé však trvali na svém.

V té době žil muž jménem Kíš, který měl syna Saula. Saul byl velmi urostlý a hezký mládenec. Když se jednoho dne Kíšovi ztratily oslice, Saul se je s jedním mláďencem vydal hledat. Dlouho putovali a oslice stále nenalezali. Saul už se chtěl vrátit, ale mládenec mu navrhl, že blízko bydlí Samuel, muž Boží, který by jim snad mohl poradit. Vydali se tedy k němu.

Samuel měl den před tím vidění, ve kterém mu Bůh oznámil Saulův příchod. „Toho mladíka pomaž za krále nad izraelským lidem.“

Saul s mláďencem dorazili do města právě v okamžiku, kdy Samuel přicházel k posvátnému návrší, kde se měl konat obětní hod. Samuel nejprve Saula uklidnil, že oslice jeho otce se již našly. Pak je pozval k hostině a Saul dostal nejlepší kus masa.

Druhý den ráno šel Samuel oba mladíky vyprovodit. Mláďence poslal napřed a poté Saulovi oznámil, že jej Bůh vybral, aby kraloval nad Izraelci. Vzal nádobku s olejem, vylil mu ji na hlavu a políbil jej.

Když se rozloučili a Saul se vydal na cestu domů, proměnil mu Hospodin srdce.

Několik dní potom svolal Samuel izraelský lid ke svatyni do Mispy. Tam jim znovu opakoval, že nesouhlasí s tím, aby měli krále, Bůh že však jejich přání vyslyšel. „Seřadte se, budeme losovat,“ vyzval je nakonec. Los padl na Saula. Nejprve jej nemohli najít, pak jej však přivedli. Svým vzrůstem převyšoval všechny muže kolem.

„Ať žije král! Ať žije král!“ volali všichni nadšeně. Věřili, že Saul je povede k vítězství nad Pelištejci a vyřeší všechny jejich spory.

Jana Krajčířiková

6. O kvasu

Podobenství o kvasu najdeme ve dvou evangeliích – u Matouše (13,33) a u Lukáše (13,20-21). Je velmi stručné, v podstatě se jedná o jednu jedinou větu, která je u obou evangelistů stejná. Pán Ježíš používá další přirovnání (již dříve jsme mluvili o rozsévači, pleveli mezi pšenicí a o hořčičném zrně), kterým chce svým učedníkům přiblížit království nebeské.

„Království nebeské je jako kvas, který žena vmísí do tří měric mouky, až se všecko prokvasí.“

Určitě jste už někdy pozorovali maminku nebo babičku, když zadělává těsto na buchty. Přidává do něj droždí - také se mu říká kvasnice, kvásek. Je ho maličký kousek, ale když se pečlivě promíchá do těsta, to díky němu vykyne, je ho víc, je kypré a nadýchané. Když není kvásek dobrý a těsto pořádně nevykyne, pečivo nemá tu správnou chuť.

Stačí malý kousek, dokáže však veliké věci. Stejně jako u hořčičného zrna ovšem platí, že se tak neděje vždycky a samozřejmě. Droždí musí být čerstvé, jinak nám těsto nezkyprí. Určitě jste si také všimli, že maminka dává těsto kynout do tepla a aby droždí dobře vzešlo, přidává k němu trochu cukru a teplé mléko. Je to tak – nic nejde samo a automaticky – musíme tomu pomáhat. Když však vytvoříme ty správné podmínky, začnou se dít veliké věci.

A jaké jsou správné podmínky pro nebeské království? Když budeme dobře poslouchat, co nám říká Pán Ježíš prostřednictvím Bible, jistě na to přijdeme.

Jana Krajčířková

Jako vždy vám správnou odpověď pomůže najít biblický text. Svou volbu si můžete ověřit na str. 11.

1. Kdo vzkřísil dceru Jairovu? (Mt 9,25)

a) Petr, b) Ježíš, c) Jan

2. Co nesli kněží v čele průvodu Izraelců, kteří pod vedením Jozua přecházeli Jordán? (Joz 3,14)

a) obětní dary, b) návod, jak přejít Jordán, c) schránu úmluvy

3. Co slyšel Mojžíš, když se přiblížil k hořícímu keři? (Ex 3,10-12)

a) že jej Bůh posílá na pomoc izraelskému lidu a bude mu při tom pomáhat, b) že má uhasit oheň, c) že má rychle uprchnout

4. Kolik je přikázání Božích? (Ex 20,1-17)

a) deset, b) dvacet, c) tři

5. Jak zní osmé přikázání? (Ex 20,1-17)

a) nezabiješ, b) nepokradeš, c) nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví

Marcela Šímová

Jak přišel na svět Kulda

Abyste věděli, takový porybný to nemá lehké, nejenže musí hlídat své panství před pytláky, ale sledovat i stav vody a změny rybního životního prostředí. Při obědě si otec Jurášek posteskl. Sucho trvá už dlouho a v tom horku se z horních rybníků vypařuje tolik vody, že do dolních jí protéká tak málo, až je strach, aby se v žírném mělkém rybníce, který se jmenuje Okrouhlíček, nezačali dusit násadoví kapři ročáci. Martin s Lucinkou tátovy starosti chápali, vždyť s nimi rostli odmala, věděli, jaká je to hrůza, když kapřici, z nichž by mohli vyrůst mackové na vánoční stůl, plavou na hladině a z nedostatku vodního kyslíku zoufale lapají po vzduchu. Pražským příbuzným to však zatím nic neříkalo.

„Cítím bouřku,“ pokračoval pan Jurášek a jeho děti věděly, že když to řekne táta, bouřka opravdu přijde. „Jen aby se to neodbylo nasucho.“

„No co, blesk třískne sem, třískne tam,“ s plnou pusou třešňového knedlíku, který mu úžasně chutnal, odbyl to synovec Říša. Otec Jurášek se jen pousmál, zato Martin s Lucinkou se na něho zadívali káravě; co on o bouřkách ví, když bydlí v Praze v paneláku.

„Bouřka s pořádným lijákem, to by bylo něco,“ pokračoval táta. „Hlavně aby přšlo kolem Bukové hory, kde na lukách pramení a odkud přitéká náš Bobří potok... Slyšeli jste?!“

Pražští sourozenci zavrtěli hlavami, ale Martin s Lucinkou přisvědčili. Za vzdálenými kopci nespokojeně zabrumlal hrom. Už i mezi bližšími vrchy švihl blesk a rozsvítil nebe, vzápětí to syklo a zaburácelo s mnohočetnou ozvěnou. Maminka Jurášková rychle zavírala okna. Zanaříkal vítr a rozbičoval hladinu rybníka, do které udeřily první velké kapky.

„Jen houšť, jen houšť!“ povzbuzoval pan Jurášek šedivou oblohu.

I pražští sourozenci po tom, co vyslechli, byli ochotni uznat, že takový déšť je zapotřebí, konečně co jim v pevném domě scházelo, ať si venku přší. Říša sice koukl po Martinovi, jestli vymyslí nějakou zábavu, kdyby mělo přšet příliš dlouho. Šel se podívat k oknu.

„Jé, podívejte se!“ vykřikl.

I clonou deště bylo vidět, že napůl na hladině, napůl nad ní se pohybuje obrovské množství ryb. Velcí kapři vyskakovali z vody a ve vzduchu třepali

širokými ocasními ploutvemi, některá ryba vyskočila v půvabné otočce.

„Ryby se předvádějí,“ ohodnotila to Mirka. „A jak krásně.“

„To při dešti dělávají,“ souhlasil otec Jurášek. „I ryba cítí radost...“

Pražští příbuzní se na to rybí divadlo nemohli vynadávat. Martin s Lucinkou jim shovívavě přepustili místa u oken, protože oni tohle kapří radování viděli už mnohokrát.

Pršelo celé odpoledne, střídavě víc a míň, bouřka obcházela po okolních kopcích, jako by se Kvítkovu vyhýbala. Lucinka poznamenala, že blesky se bojí, aby se nenamočily v rybníce, pražští sourozenci se tomu trochu nadřazeně pousmáli; oni se přece o bouřkách učili ve škole a vědí o nich všechno. Za návršími broukal hrom a blesk rozsvítil úsek oblohy, ještě když přestalo pršet. Děti, přece jen netrpělivé z toho, že musely zůstat dlouho doma, vyběhly ven. Obešly dům a sestoupily na břeh rybníka, jenže rybí divadlo už nad sebou uzavřelo oponu ze svěžího voňavého vzduchu. A vtom se to stalo.

Prásk! Do skal v borku na opačném konci páně Juráškova rybníčního hospodářství sjely dva blesky těsně vedle sebe, jako když škrtnete dvěma zápalkami současně. Ozvala se rána, která až zabořila na prsou. A tenhle poslední projev bouřky po sobě zanechal pozdrav v podobě ohnivé koule, zářící tak, že mohla soutěžit se sluníčkem.

„Kulový blesk,“ pospíšila si povědět Mirka. „Je vzácný a vyskytuje se zřídka.“

„Je nebezpečný, protáhne se do domu a vypálí televizi,“ doplnil ji Ríša, aby dal najevo, že děti z velkého města vědí víc než venkovské, a zvláště když jsou to děti, které už vychodily pět tříd. Ale kam se hrabou na Lucinku, přestože má za sebou teprv první školní rok.

„Je to jinak,“ pohodila světlovlasou hlavičkou a promluvila tak, že se o tom nedalo pochybovat. „Ty dva blesky byly maminka a tatínek a narodilo se

jim blesčí miminko. Že je to tak?“ zavolala vzhůru.

Kulový blesk se přibližoval a už se nezdál tak velký. Bylo to docela malé sluníčko. Těkalo po obloze, tu odhodilo pár jisker, tu trhavý plamínek. Chvillemi se dokonce chovalo jako malá kometa, máchalo plamennou oháňkou, přestože obloha byla po dešti dočista vymetená.

„Možná ano, možná ne,“ ozval se shůry tenký hlásek, alespoň Lucinka tvrdila, že jej slyší a dokonce mu rozumí. Věřme tomu, protože s kým jiným by si mělo rozumět blesčí mládě než s mládětem lidským. A Lucinka překládala do člověčího jazyka.

„Možná mám sestoupit dólu nebo vystoupit nahóru.“

„Dopředu nebo dozádu, naprávo nebo nalévo,“ byl by chtěl poučovat Ríša. „Tak se to přece neříká!“

„Jé, povězte mi, jak se to říká,“ podle Lucinky zažadonila ta svítící kulička nad nimi. „Já toho ještě móóóc nevím, jsem teprv maličkej kulovej blesk a nemám žádné kamarády.“

„Víš co?“ navrhla Lucinka, protože ta si vždycky ví rady. „Pojď kamarádit s námi.“

„To budu rád,“ odpověděl prý blesk a podle toho, že přívětivě zrůžověl, se tomu dalo věřit.

„Ale volat na tebe kulovej blesku, to se mi nelíbí,“ tvrdila pražská Mirka. „Budeme ti říkat Kulda, chceš?“

„Tak jo, to bude hezký,“ tlumočila Lucinka blesčí souhlas. „Ale teď si budu muset odpočinout. Nejlépe na pevném vyvýšeném místě, odolném proti ohni, protože jsem tak horkej, že jinak bych všecko zapálil, a to nechci.“

„Na Černé tvrzi,“ napadlo Martina a ukázal k věži trčící jako varovný prst z ostrůvku v zálivu rybníka.

„To bude ono,“ prostřednictvím Lucinky si poliboval Kulda z výšky a vydal se k tvrzi klouzavým letem, který prozrazoval, že je opravdu z prvního dne na světě unavený. „Na shledanou zítra. A děkuju, kamarádi...“

U domu porybného se otevřelo boční okno a maminka Jurášková volala: „Děti, k večeři!“

„Nikomou ani muk,“ slíbili si ti čtyři.

Ladislav Muška
(pokračování příště)

Jericho – Jeruzalém

Vedoucí říká v libovolném pořadí jména měst Jericho a Jeruzalém. Hráči stojí a na slovo Jeruzalém se ukloní (v tomto městě stával chrám), na slovo Jericho zůstanou nehnutě stát. Vedoucí může hráče všelijak plést, třeba tak, že na slovo Jericho se sám ukloní a na slovo Jeruzalém nikoliv. Kdo z hráčů se zmýlí, musí si sednout. Vyhrává ten, kdo zůstal stát poslední.

Na žalobce, soudce, zloděje a vykonavatele trestu

K této hře je třeba čtyř hráčů, ani o jednoho méně nebo víc. Předem je nutno připravit čtyři naprosto stejné papírky, na které se napíše tato slova: ŽALOBCE, ZLODĚJ, SOUDCE, VYKONAVATEL TRESTU. Papírky se složí, aby nebylo vidět, co je na nich napsáno, zamíchají, položí na stůl a každý z hráčů si vezme jeden. Tajně jej rozbalí a přečte si, koho bude představovat.

Ten, kdo má na papírku napsáno ŽALOBCE, se rozhlédne po ostatních a zjistí, kdo se tváří nejvíc podezřele. Ukáže na něho a pronese: „Žaluji, žaluji na pana zloděje, že mi ukradl hrušky (nebo kolo, čepici či cokoli jiného).“ Je-li si jist, kdo je zlodějem, může ohlásit větší krádež, protože pak i trest bude větší. Není-li si jist, ohlásí raději krádež malou. Proč, to se hned dovíme.

Pak se ozve soudce a vyhlásí trest: „Odsuzuji pana zloděje k pěti ranám pravitkem na dlaň (případně ke třem dřepům, k zakokrhání, k zazpívání písničky a podobně).“

Pak přijde na řadu vykonavatel trestu, který jej vykoná nebo dohlédne, aby byl splněn.

Tak to dopadá, když žalobce zloděje opravdu odhalí. Ovšem žalobce se může zmýlit a zažalovat nesprávného zloděje, třeba vykonavatele trestu nebo – ó hrůzo! – samotného soudce. V tom případě ovšem zloděj ujde trestu, který musí podstoupit sám žalobce.

Když je trest vykonán, papírky se zase složí a hraje se další kolo.

ZS

Rýma, rýma, rýma
prý má ráda,
když je vlezlá zima,
rýma, rýma, rýma,
ta si jistě
předpovědí všímá.

Ty, co z vlastní viny
nejí vitamíny,
hledá, hledá, hledá,
jak je najde,
tak jim pokoj
nedá, nedá.

Všechny pecivály,
ať jsou velcí, malí,
skolí, skolí, skolí,
hned je hlava,
ruce, nohy
bolí, bolí.

Rýma, rýma, rýma
prý má ráda,
když je vlezlá zima,
rýmu, rýmu, rýmu
nemiluji
ani kvůli rýmu.

Zdeněk Svoboda

Víte to?

Název jednoho korýše s klepety má tři písmena. Když mu dáte postupně před tlamičku ještě písmena b, d, f, m, p, v, z – tak se najednou promění v něco jiného, a to ve:

zbraň
temný oblak
saň
jeden ze smyslů
vadné zboží
zničenou loď
slavnostní oblek.

Ale pozor! První písmena jsou zpřeházená!

Své řešení nám pošlete nejpozději do poloviny listopadu, v prosincové Cestě se pak dozvíte jména tří výherců knihy.

Z.S.

Blahopřejeme výhercům soutěže z čísla červen-červenec

(řešení: Víra bez skutků není k ničemu. Jk 2,20

Máme naději v živém Bohu. 1 Tm 4,10

Dokonalá láska strach zahání. 1 J 4,18)

Natálie Šípková z Přelouče

Vasyl Zheliznyak z Kolína

Ruda Dunka z Kojetína

Ikonium

Již jsme se s apoštolem Pavlem podívali do Antiochie a na Kypr. Dnes si trochu přiblížíme další město, kam na své první misijní cestě s Barnabášem dorazili. Ikonium se dnes jmenuje Konya a je jedním z nejstarších měst střední Anatolie v Turecku. Tuto oblast údajně znali již staří Chetitě, podle nich město ovládali Frýgové a později Lydové. V šestém století př. Kr. město opanovali Peršané, v roce 133 př. Kr. se stalo součástí Pergamonského království, po jeho zániku připadlo Římu, za jehož vlády zaznamenalo velký rozkvět.

Apoštol Pavel Ikonium navštívil několikrát – bylo to v letech 47, 53 a 57 po Kr. Při své první návštěvě zažili s Barnabášem podobnou situaci jako před tím v Pisidské Antiochii – na jejich mocné kázání v synagoze mnozí reagovali přijetím Krista, na druhou stranu však ti židé, kteří neuvěřili, proti nim vyvolávali nenávisť. Došlo to tak daleko, že se město rozdělilo na dva tábory a odpůrci apoštolů je chtěli ukamenovat. Pavel s Barnabášem museli utéct do Lystry a Derbe.

Ikonium - Konya se ve 2. stol. po Kr. stala důležitým centrem křesťanství. Mezi 7. a 9. stoletím bylo město vystaveno arabským nájezdům a roku 1077 bylo dobyto Seldžuky. Konya se tak stala (v roce 1097) centrem jejich království a od té doby zde převládl islám. Žily tu největší osobnosti islámského světa jako Muhittin Arabi, Mevlana Celaleddin Rumi a Sadruddin Konyevi. Po rozpadu Seldžucké říše se Konya stala součástí Karamanské říše, od které bylo samotné město v roce 1467 odtrženo osmanskými armádami sultána Mehmeta Fatiha.

Světoznámí jsou tančící derviši z Konyi. Je to sekta mnichů, jejichž řád založil Mevlana. Jeho učením bylo hledání dobra ve všech jeho projevech a nekonečná tolerance, láska a dobročinnost. Kritizoval otroctví a obhajoval monogamii, to jest, že každý muž má mít jen jednu manželku (v islámu je běžné, že jich má víc). Prohlašoval rovnost mužů a žen. Nám ve dvacátém prvním století se mohou zdát tyto hodnoty samozřejmými, ale uvažme, že on je prosazoval ve století třináctém. Mevlana byl přesvědčen o blahodárnosti hudby a s ní spojeného tance. Tvrdil, že osvobozuje člověka od jeho

vazby k zemské tíži, že mu ulehčuje oddat se Boží lásce. Jeho syn přeměnil sektu dervišů do organizovaného řádu.

Ve městě můžeme spatřit mnoho nádherných památek islámské kultury, které vám svým bohatstvím a atmosférou připomenou pohádky Tisíce a jedné noci.

Je zde např. Mevlanův klášter - velký komplex budov, jenž se stal v roce 1927 muzeem a je naplněný nejrůznějšími poklady, včetně Mevlanova hrobu, v němž jeho tělo leželo po sedm staletí. Kamkoliv pohlédnete, vidíte vyřezávané dřevěné předměty, zlaté a stříbrné poklady, dlaždice s kaligrafickými ozdobami, vzácné houně a bohaté tkaniny. Obřadní hala, cely dervišů, knihovna a kuchyně jsou v oddělených budovách.

Poblíž stojí Selimiye, mešita, kterou začal stavět Selim II. v době, kdy byl guvernérem Konyi v roce 1558. V době jejího dokončení již vstoupil na trůn. Mezi dalšími pozoruhodnými mešitami ještě jmenujme mešitu Serefettin a Alladinovu.

V jižní části města se nachází další komplex budov, zasvěcený Sahip Atovi, kde je mešita, klášter, lázně a mauzoleum. Celý tento komplex pochází ze 13. století. Nedaleko se nachází Archeologické muzeum, v němž jsou uloženy nádherné sarkofágy.

Krá-sná du-ha po-koj hlá-sá, Bůh podá-vá nám dlaň.
Lid-ské srdce štěstím já-sá, zem naši, Bože, chraň.

Krásná duha pokoj hlásá,
Bůh podává nám dlaň.
Lidské srdce štěstím jásá,
zem naši, Bože, chraň.

**Nápěv a text Hanni Neubauerová
Překlad Zdeněk Svoboda**

